

3 | 2022 – 29. 4. 2022

elektronický zpravodaj
Skupiny ČEZ pro region
Jaderné elektrárny Dukovany

@INFO

Aktuálně z provozu elektrárny

Aktuálně jsou v Jaderné elektrárně Dukovany v provozu všechny čtyři výrobní bloky, a to od začátku dubna, kdy byla ukončena odstávka pro výměnu paliva v reaktoru 1. výrobního bloku. Nyní se energetici připravují na odstávku bloku č. 4, která je plánovaná pro výměnu paliva na začátek června. Stane se tak 35 let po prvním zavezení paliva do reaktoru v roce 1987.

Před 35 lety energetici v Dukovanech poprvé zavezli palivo do 4. výrobního bloku

Dukovanští energetici 29. dubna 1987 poprvé zavezli palivo do posledního čtvrtého bloku Jaderné elektrárny Dukovany a o měsíc později v něm spustili první řízenou štěpnou reakci. Od té doby obě turbosoustrojí čtvrtého výrobního bloku, která od energetiků dostala jména Gerda a Marta, vyrobila 119 640 214 MWh čisté bezemisní energie, která by vystačila všem českým domácnostem na sedm let.

■ První zavezení paliva do reaktoru je jedním z klíčových momentů při uvádění každého nového bloku do provozu – začíná tím fyzikální spouštění. Předchází mu celá řada náročných a detailních zkoušek a testů veškerého výrobního zařízení. S tímto okamžikem také vstupují

na „výrobní scénu“ reaktoroví fyzici elektrárny, kteří odpovídají nejen za plánování vsázek, za rozložení paliva v aktivní zóně, neutronové fyzikální výpočty, ale také za správu a evidenci čerstvého i použitého jaderného paliva.

■ První přifázování 4. bloku k přenosové síti energetici úspěšně provedli 11. června 1987 a za necelý měsíc dosáhli 100% výkonu. Za další dva týdny, 19. července, zahájili jeho půlroční zkušební provoz. „Tempo výstavby dukovanské elektrárny a zejména její uvádění do provozu patří dodnes mezi významné úspěchy české energetiky. Jen v roce 1986 byly do zkušebního provozu uvedeny hned dva dukovanské bloky. Takového úspě-

chu se i dnes ve světě dosahuje jen velmi zřídka,“ hodnotí spouštění první jaderné elektrárny u nás Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

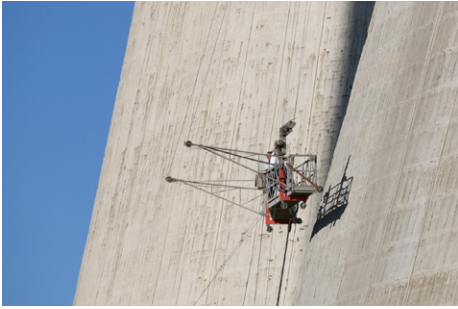
■ Výstavba první jaderné elektrárny na našem území a současně tehdy největší elektrárny u nás začala už v roce 1978 na dnešním pomezí jižní Moravy a Vysočiny. Do roku 1987 zde vyrostly čtyři výrobní bloky, osm turbosoustrojí, osm chladicích věží a desítky dalších budov. Náklady na stavbu se pohybovaly mezi 30-32 miliardami tehdejších československých korun. Při pohledu z dálky se elektrárna od jejího dokončení zásadně nezměnila, ale zblízka prošla rozsáhlou modernizací zařízení, včetně řídicích i bezpečnostních systémů.

Víte, že....?

- současný instalovaný výkon 4 bloků JE Dukovany je 2040 MW.
- ročně elektrárna vyrobí kolem 15 000 000 MWh elektrické energie.
- celkem elektrárna od svého spuštění dodala do sítě přes 481 milionů MWh elektrické energie, která by stačila téměř na osm let celkové spotřeby České republiky.
- za 37 let provozu se elektrárna stala součástí regionu a významným zaměstnavatelem – přímo v elektrárně pracuje na tři tisíce pracovníků, z toho polovina přímo u společnosti ČEZ.

Přehled významných událostí z historie elektrárny, od podpisu smlouvy mezi ČSSR a SSSR z 30. dubna 1970 o výstavbě jaderných elektráren v tehdejší Československu, až po nedávno vyhlášené výběrové řízení na dodavatele nového bloku, najdete v připojené fotogalerii z historie JE Dukovany.

ČEZ letos investuje do Dukovan dvě miliardy korun

Pro zajištění dlouhodobého provozu dukovanské elektrárny ČEZ každoročně vynakládá investice v řádech miliard korun.

„Dukovany dlouhodobě směřujeme k 60letému provozu. Za posledních deset let jsme proto do modernizace a bezpečnostních zodolnění čtyř dukovanských bloků investovali 20 miliard korun. Obdobně jsme na tom i s investicemi v Temelíně,“ řekl člen představenstva ČEZ a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek. Investice dvou miliard letos putuje napří-

klad do dokončení kompletní modernizace a rozšíření výcvikového trenažéru, na němž trénují operátoři. **„Modernizace trenažéru je jednou z největších technologických investičních akcí letošního roku. Další jsou například pokračování záměny stabilního hasičího zařízení, výměna pojišťovacích ventilů parogenerátorů, obnova pláště chladič věže číslo 5 nebo implementace technických opatření tzv. Životně důležitých prostor na dieselgenerátorových stanicích,“** upřesnil Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Mimo výrobní technologii energetici hned na začátku roku zahájili výstavbu nové administrativní budovy, která souvisí s nárůstem počtu pracovníků, který je dán dlouhodobým rozšířením rozsahu prováděných kontrol. Budova by měla být hotová na počátku roku 2024 a přijde ČEZ na 400 milionů korun. Vedle toho energetici připravují také stavební úpravy dvou železničních mostů na vlečce do elektrárny Dukovany a úpravu dopravních komunikací před jejím areálem.

Záchrana osob z chladič věže pomocí vrtulníku

Záchranu osob ze 125 metrů vysoké chladič věže Jaderné elektrárny Dukovany nacvičovali koncem března hasiči za pomoci vrtulníku Policie České republiky. Cvičení se účastnila třicítka leteckých záchranářů z HZS Jihomoravského kraje, lezecká skupina hasičů z elektrárny a osádka policejního vrtulníku, který mohli lidé vidět přímo nad elektrárnou, jejíž prostor je jinak přísně střeženou bezletoovou zónou.

Návky obsahovaly vysazení záchranářů z vrtulníku do koruny chladič věže a také vyzvednutí zraněné osoby do vrtulníku a jeho transport do bezpečí.

Probíhající cvičení pomocí vrtulníku navazuje na unikátní výcvik hasičských lezců z elektrárny a profesionálních lezců z HZS Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina k záchraně osob z pracovní lávky při obnově pláště jedné z chladič věží, který proběhl loni.

„Obnovu vnitřních i vnějších plášťů provádíme v elektrárně postupně u všech osmi chladič věží. Téma výcviku je proto praktické a odstavka bloku pro výměnu paliva, kdy z chladič věže nestoupá pára, je pro jeho pořádání ideálním okamžikem,“ říká Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Létání nad chladič věžemi elektrárny, kde hrozí nebezpečí náhlého poryvu větru v kombinaci s vystupující párou z věží, vyžaduje důslednou přípravu a zkušenosti osádky vrtulníku. Výhodou je, že záchrana pomocí vrtulníku je časově rychlejší. **„Volba způsobu záchran z chladič věže by však s ohledem na omezenou délku lana z navijáku vrtulníku závisela na výšce, ve které by došlo k uvíznutí lávky. Podle toho bychom museli kombinovat klasickou lezeckou techniku s metodou záchran s vrtulníkem,“** říká velitel lezecké skupiny hasičů dukovanské elektrárny, Zdeněk Chváta.

Očanská bezpečnostní komise

V pátek 1. dubna se zástupci regionu sešli se svými elektrárenskými protějšky při prvním zasedání Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany. Čekal je nabitý program a nebyl to April.

Kromě pravidelných informací z provozu, jehož nedílnou součástí je i zajištění bezpečnosti, havarijní připravenosti nebo dostatek kvalifikovaného personálu pro provoz čtyř dukovanských bloků, byl program zasedání bohatší o prezentace z oblasti komunikace. První z nich, týkající se výsledků nedávno provedeného průzkumu veřejného mínění z oblasti jaderné energetiky, přednesl vedoucí útvaru jaderná komunikace ČEZ Petr Šuleř. Co může způsobit lidská chyba v komunikaci, přednesla na příkladu z události na Havaji Lucie Kalinová z útvaru korporátního rozvoje a diagnostiky ČEZ.

Posledním bodem zasedání bylo představení dvou hasičských vozů, které do vybavení jednotky HZSp v elektrárně Dukovany předali její ředitel Roman Havlín společně s ředitelem útvaru bezpečnost Petrem Měšťanem.

Další nejbližší připravovanou akcí OBK je seminář pro zástupce sdružení, obcí

i firem regionu JE Dukovany, kde zazní informace k provozu stávajících bloků od zástupců společnosti ČEZ i Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Bude se mluvit i o budoucnosti jaderné energetiky v ČR i lokality v Dukovanech. Seminář proběhne 5. května v Hotelu Zámek Valeč, více na webu [Seminář OBK](#).

V Jaderné elektrárně Dukovany se opět maturuje

K netradičním místům, kde probíhají maturitní zkoušky, se po dvouleté pauze připojila i Jaderná elektrárna Dukovany a opět se otevřela studentům středních škol pro absolvování Jaderné maturity. Tato vzdělávací sňaz se bude díky rostoucímu zájmu studentů konat letos hned třikrát – v dubnu, květnu a červnu. Dohromady se jí zúčastní na sto mladých zájemců o jadernou energetiku, a to nejen z regionu elektrárny, jsou mezi nimi i studenti gymnázií a průmyslovek např. z Ostravy, Prahy nebo Dobrušky. První kolo Jaderné maturity proběhlo v posledních dubnových dnech. Během tří dnů si studenti vyslechli přednášky

o fungování jaderné elektrárny a podívali se přímo do provozu, kde se vyrábí čistá bezemisní elektrická energie, pokrývající přes 20 % naší celkové spotřeby a vyzkoušeli si, jaké to je řídit elektrárnu z blokové dozory. Dále navštívili také strojovnu, sklad použitého jaderného paliva, chladicí věže i havarijní štáb.

Mezi zajímavými tématy přednášek a diskusí s odborníky nechyběla ani přednáška k přípravě výstavby nového jaderného bloku v Dukovanech.

„Jaderná maturita je pro studenty jedinečnou příležitostí nejen pro ověření znalostí o fungování elektrárny, ale také příležitostí, jak s elektrárnou navázat

spolupráci i do budoucna. V nejednom případě se stala motivací pro budoucí volbu zaměstnání nebo studia oboru na vysoké škole,“ říká Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Do Dukovan se vrátili Velikonoce

Velikonoce se po dvouleté pauze vrátily do Jaderné elektrárny Dukovany v podobě velikonočních trhů chráněných dílen a velikonočních dílniček. Své výrobky tady nabízely čtyři organizace z regionu. Klienty v rámci trhů letos zastoupili zaměstnanci chráněných dílen Úsměv, Denní rehabilitační stacionář pro tělesně a mentálně postižené Třebíč – Medvědi, Barevný svět a Diakonie ČCE Myslibořice, kteří za výrobky utržili více než 24 tisíc korun. Na prodejních stáncích v areálu elektrárny se objevily kraslice, pomlázky, věnce, textilní dekorace, mýdla v jarních barvách, perníčky, mazance nebo do zlatova upečení beránci.

Na své si letos o Velikonocích přišli i návštěvníci infocentra a také děti s rodinami při speciálních exkurzích a výrobě velikonočních dekorací v rámci dílniček, které se v JE Dukovany také mohly znovu po dvouleté odmlce konat. Velký zájem byl také o pohádku „Jak Martin s Barborkou vítali jaro“ v podání Divadla Konik, která byla součástí velikonočního programu a kterou zájemci zaplnili do posledního místa.

